

Ćwiczenia logopedyczne przygotowujące aparat mowy do artykulacji głoski r

WAŻNE – ćwiczenia przygotowują aparat mowy do wywołania głoski r. Wywoływać głoskę powinien jedynie logopeda by uniknąć deformacji.

Proponuję Państwu zestaw ćwiczeń, których regularne wykonywanie w domu wpłynie na poprawę wymowy dziecka (ćwiczenia powinny być wykonywane codziennie, lub co drugi dzień przez ok. 15 min.). Pracę z dzieckiem podczas jednej sesji należy podzielić na trzy wykonywane w tej samej kolejności etapy:

- 1) ćwiczenia oddechowe,
- 2) ćwiczenia usprawniające artykulatory (język i wargi),
- 3) zestawy logotomów do powtórzeń (na jedną sesję proszę wybrać po kilka (2 – 3) z każdej grupy. **WAŻNE** by wykonywać je bardzo starannie).

1. Ćwiczenia warg - **Dziecko:**

- Wysuwa wargi do przodu (rybka),
- Na przemian rozciąga wargi w uśmiechu i robi dzióbek,
- Wysyła mocne buziaki,
- Otwiera szeroko usta (jak ziewający lew),
- Podnosi z talerzyka różne przedmioty wargami – słomkę, płatki śniadaniowe.

2. Ćwiczenia języka (na zewnątrz jamy ustnej – *nie wykonujemy, gdy dziecko ma międzyzębową wymowę*). **Dziecko:**

- wysuwa język poza jamę ustną, a następnie chowa go do środka,
- precyzyjnie i wolno, a potem szybko oblizuje górną wargę (jak wycieraczka w aucie),
- jak najdalej sięga językiem w kierunku brody i nosa, a także poza kąciki ust,
- naśladuje picie mleka przez kotka, lizanie lizaka,
- zlizywanie z górnej wargi kawałków wafla, czekolady, miodu.

3. Ćwiczenia języka (wewnątrz jamy ustnej – jama ustna powinna być otwarta).

Dziecko:

- podnosi czubek języka do podniebienia twardego (za górne zęby) i opuszcza go,
- liże językiem podniebienie twarde (od górnych zębów w stronę podniebienia miękkiego),
- zlizuje przyklejone do podniebienia kawałki wafla, chrupka, opłatka,
- kląska jak konik,

4. Ćwiczenia przygotowujące do wymowy głoski r

Dziecko mając szeroko otwarte usta wymawia głośno (najpierw powoli i bardzo dokładnie, potem szybko):

Lalalalalalala, lololololo, lululululululu, lelelelelelele, lililililililili

(jeśli dziecko nie wymawia l, ma problem z pionizacją języka (podniesieniem go do podniebienia twardego przy otwartych ustach) należy przed ćwiczeniami wywołującymi r wyćwiczyć umiejętność pionizacji języka. Tym powinien zająć się już logopeda.)

Powtarzanie wyrazów:

lada, lama, lampa, lato, leń, lewy, lekarz, lody, loki, lot, ład, lud, lupa, luty, luka, fala, hala, sala balon, palec, pole, mole, kula, cebula, ule, wesele, motyle, ule, bal, cel, gol, szal, kowal

Dziecko wymawia głośno przy uchylonych ustach (najpierw powoli i bardzo dokładnie, potem szybko):

- t,t,t,t,t,t,t,t,t,t,t,t,t,t,t,t
- d,dd,d,d,d,d,d,d,d,d
- td,td,td,td,td,td,td,td
- n,n,n,n,n,n,n,n,n,n
- tdn,tdn,tdn,tdn,tdn,tdn

- tada,tada,tada,tada,
- todo,todo,todo,todo,
- tudu,tudu,tudu,tudu,
- tede,tede,tede,tede,

- atta,atta,atta,atta,atta,
- adda,adda,adda,adda,
- otto,otto,otto,otto,otto,
- oddo,oddo,oddo,oddo,
- uttu,uttu,uttu,uttu,uttu,
- uddu,uddu,uddu, uddu,
- ette,ette,ette,ette,ette,ette,
- edde,edde,edde,edde,edde,

- atda.....
- otdo.....

- utdu.....
- ytdy.....
- etde.....

- Pla, pla, pla.....ple, ple, ple....plo, plo, plo.....
- Bla, bla, bla....ble, ble, ble....blo, blo, blo.....
- Bda, bda, bda.....bde, bde, bde.....bdo, bdo, bdo.....